

Dkt. Gary Yates, Yeremia, Hotuba ya 23, Yeremia 38-39, Sedekia Uasi na Kuanguka kwa Yerusalemu

© 2024 Gary Yates na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Yeremia. Huu ni kipindi cha 23, Yeremia 37-39, Uasi wa Sedekia na Kuanguka kwa Yerusalemu.

Lengo letu katika somo hili ni Yeremia sura ya 37-39 na tunashughulikia kutotii kwa Sedekia na kuanguka kwa Yerusalemu.

Ni wazi kwamba tunaelewa kwamba hizi ni sura muhimu sana kwa sababu zinashughulikia tukio kuu lililotokea katika maisha na huduma ya Yeremia, uharibifu wa jiji la Yerusalemu. Kile ambacho theolojia ya Yeremia itatuletea ni kwamba anguko hili la Yerusalemu ni matokeo ya moja kwa moja ya mfalme na watu na maafisa wa Yuda kutosikiliza neno la Bwana. Tena, mgogoro mkubwa zaidi wa theolojia, labda katika Agano la Kale, ni uhamisho na jinsi Mungu alivyoruhusu hekalu kuharibiwa.

Ni nini kimetokea katika haya yote? Tunaona vifungu katika Zaburi ambapo watu wanapambana na hili na wanapambana na kile kinachotokea kwa mustakabali wa watu wa Mungu. Zaburi 89, ni nini kimetokea kwa agano la Mungu na Daudi? Hili ni tukio kubwa. Ujumbe wa kitheolojia wa Yeremia ni kwamba unahusiana moja kwa moja na kushindwa kwa watu kujibu.

Sio Mungu anayewaacha watu wake. Sio Mungu anayeshindwa kutimiza ahadi zake za agano. Ni Israeli ambaye ameshindwa katika agano kwa kutomsikiliza au kumtii Bwana.

Tunaona katika muundo na muundo wa fasihi wa Yeremia 26-45 kwamba Yeremia 37-39 inahusiana kwa karibu na kifungu ambacho tulikiangalia mara ya mwisho katika 27-29. Zote mbili zinashughulikia siku za mwisho za Yuda kama taifa. Zinashughulikia wakati wa Sedekia, na zinashughulikia majibu mbalimbali ambayo watu wanayo kwa ujumbe wa Yeremia, wanawatii Wababeli, uhamisho utadumu kwa miaka 70, Mungu anawatumia Wababeli kama chombo cha hukumu.

Kwa njia nyingi, huo ulikuwa ujumbe wa kupindua. Wazo kwamba Mungu alikuwa amewapa mamlaka Wababiloni hawa wapagani na manabii wa uongo wa amani ndio waliokuwa wakipinga ujumbe huu hasa. Tuliona katika Yeremia 27-29 suala zima la mgogoro wa kinabii na jinsi hilo lilivyokuwa halisi.

Karibu tunapata nafasi ya kujiweka katika mitaa ya Yerusalemu katika siku za mwisho za Yuda kama taifa na kujiweka katika akili za watu. Nani anatuambia ukweli hapa? Sasa tatizo hili la manabii wa uongo na migogoro ya kinabii na kujihusisha na masuala ya aina hiyo halipatikani tu katika kitabu cha Yeremia, lakini pia limeakisiwa kwa ufupi kwetu pia katika nabii Mika. Nilitaka kutaja mistari michache hapa kama mwendelezo wa kile tulichokizungumzia mara iliyopita.

Kumbuka, Mika alihubiri karne moja kabla ya Yeremia. Alitangaza kwamba jiji la Yerusalemu lingeharibiwa na Yeremia 26 inasema haswa kwamba ni mahubiri ya Mika na maonyo hayo ya uharibifu wa Yerusalemu yaliyomchochea Hezekia kuitikia toba. Naam, Mika alipokuwa akihubiri ujumbe huo na kutangaza na kutangaza hukumu iliyokuwa ikija, alipingwa kwa njia ile ile kama Yeremia.

Tena, kwa manabii wa amani waliokuwa na mtazamo mbaya wa agano lililoamini kwamba Mungu angevalinda Israeli, walikuwa watu wake wateule, hakuna madhara ambayo yangewapata, Mungu angeangalia nyumba yake, Mungu ange mlinda mfalme wa ukoo wa Daudi, na hivyo jibu lao kwa Mika alipokuwa akihubiri, Yerusalemu itasawazishwa, itafanywa kuwa rundo la vifusi, walisema mambo haya. Msihubiri, ndivyo wanavyohubiri. Mtu hapaswi kuhubiri mambo kama hayo.

Aibu haitatupata. Je, isemwe hivi, Ee nyumba ya Yakobo, je, Bwana amechoka? Je, haya ndiyo matendo yake? Mnajua, nao walikuwa wakisema, tazama, mnajua, hampaswi kuhubiri hivi. Kwa nini Mungu alete hukumu dhidi ya watu wake? Kisha, katika mstari wa 11, Mika anafikiria jinsi watu walivyoitikia hilo na jinsi wanavyotaka kusikia ujumbe wa amani badala ya ujumbe wa hukumu; anawaambia, kama mtu akizunguka-zunguka na kusema uongo, akisema, Nitawahubiria kuhusu divai na kileo, naye angekuwa mhubiri tu kwa watu hawa.

Tazama, hutaki kusikia jumbe zangu za hukumu, lakini kama mtu angekuja na kusema, Mungu atakupa bia na divai nyingi unywe, na utapata kila aina ya raha na ustawi, huyo ndiye mtu ambaye ungependa kumsikia. Lakini ninakuonya, watu wa aina hiyo wanakuambia uongo na upepo tu. Ninakuambia ukweli.

Katika sura ya 3, mstari wa 5 na 6, Mika anazungumzia manabii wa uongo. Anasema, Bwana asema hivi kuhusu manabii wanaowapotosha watu wangu, wanaolia, Amani. Kwa hivyo, anashughulika na aina ile ile ya manabii ambao Yeremia alikuwa nao, ambao walikuwa wakisema, Amani, Amani. Wanasema Amani wanapokuwa na kitu cha kula, lakini wanatangaza vita dhidi yake ambaye hakutii chochote vinywani mwao.

Kwa hivyo, hawatoi tu ahadi tupu za amani, lakini ukiwalipa bei sahihi, watakuambia unachotaka waseme. Watakupa ahadi za amani, lakini usipowapa sadaka nzuri ya upendo, watatangaza hukumu juu yako. Kwa hivyo, Mika alikuwa akipambana na manabii wa uongo, na hatimaye, Hezekia alifanya chaguo sahihi la kumjibu Mungu,

kusikiliza maonyo ya hukumu, na kuchukua mambo hayo kwa uzito, na Yerusalemu iliokolewa mwaka 701 kwa sehemu kutokana na hilo.

Yeremia, katika sura ya 37 hadi 39, anahubiri kwamba Mungu ataleta uharibifu juu ya Yerusalemu. Sedekia hatajibu kwa njia sahihi, na jambo la kwanza tunalosoma katika sura ya 37, 1-2, tukianzisha sehemu hii, taarifa muhimu ya muhtasari kwa Yeremia 26-45 kwa ujumla, anasema hivi: Sedekia, mwana wa Yosia, ambaye Nebukadreza, mfalme wa Babeli, alimtawaza katika nchi ya Yuda, alitawala badala ya Konia, au Yehoyakini, mwana wa Yehoyakimu, lakini yeye, wala watumishi wake, wala watu wa nchi hawakusikiliza maneno ya Bwana aliyosema kupitia nabii Yeremia. Sawa, kwa nini uharibifu wa Yerusalemu ulioelezwa kwetu katika sura ya 39, ambao pia umesimuliwa kwetu mwishoni mwa kitabu cha Yeremia katika sura ya 52, kwa nini ulitokea? Kwa sababu mfalme na watu hawakuitikia neno la Bwana.

Tunachokiona katika Yeremia 37-39, kuelekea kwenye simulizi ambapo tuna anguko halisi la jiji, ni kwamba tuna vipindi vitano tofauti vinavyohusu mwitikio wa ujumbe wa Yeremia wa jinsi tunavyojisalimisha kwa Babeli. Sawa, nyuma katika 27-29, tulikuwa na Yeremia akirudia mara tatu: jisalimisha kwa Babeli, jisalimisha kwa mamlaka yake, usiwasikilize manabii wanaojaribu kuwadanganya. Vivyo hivyo, tutakuwa na vipindi mbalimbali ambapo Yeremia atazungumzia kuhusu hitaji la kujisalimisha kwa Wababeli na aina ya mwitikio anaopokea.

Sawa, sasa mpangilio wa hili katika vipindi hivi vitano pia utafuata mpangilio maalum. Tutakuwa na mpangilio, tena, ambapo tuna aina ya paneli zinazoendelea, ambapo tuna vipengele A na B vinavyowekwa kando ya kila kimoja. Tuna kipengele A katika sura ya 37, mistari ya 3-5, ambapo tuna Mfalme Sedekia akiingiliana na Yeremia na majibu yake kwa ujumbe kwamba wanahitaji kujisalimisha kwa Wababeli.

Katika sura ya 37, mistari ya 6-10, tuna kipengele cha B ambapo tuna maafisa wa kijeshi walio chini ya Sedekia na mwitikio wao kwa Yeremia. Sura ya 37, tukirudi kwenye kipengele cha A, tuna hadithi ya Yeremia akiingiliana na Mfalme Sedekia. Kisha kipengele kinachofuata cha B, tena, ni maafisa wa kijeshi katika sura ya 38, mistari ya 1-12, na mwitikio wao kwa ujumbe wa Yeremia na uadui wao kwa ujumbe huu ambao Yeremia anahubiri ambao wanaamini unapunguza juhudi za vita na kuzuia upinzani wao dhidi ya Babeli.

Na hatimaye, mwishoni mwa sura ya 37, kuanzia mstari wa 17 hadi mwisho wa sura, tuna kipengele cha A tena ambapo Yeremia anaingiliana na Mfalme Sedekia. Kwa hivyo, katika ABABA hii, tukilinganisha mwingiliano tofauti wa Yeremia na mfalme na maafisa wa kifalme, tunaona tena ulinganifu wa masimulizi unaotusaidia kuona mifano inayojirudia ya mwitikio kwa neno la Bwana. Pia tuna ulinganifu wa masimulizi katika sura ya 37-39 kwa maana kwamba mwitikio wa kutotii wa Sedekia umewekwa kando ya mwitikio wa awali wa kutotii wa Yehoyakimu katika sura ya 36 pia.

Na Yehoyakimu alikuwa mfalme aliyetawala kuanzia mwaka 609-597. Hakusikiliza neno la Bwana. Kwa kweli, neno la Bwana lilipomjia, alikasirika na kuwa mkali.

Alimuua Uria katika sura ya 26. Alikata kitabu cha unabii wa Yeremia katika sura ya 36. Sasa, majibu ya Sedekia, sura ya 37-39, yamewekwa kando ya hapo.

Na Sedekia ndiye mfalme katika siku za mwisho kuanzia 597-586. Yeye wala watu wake wala watumishi wake, hawakusikiliza neno la Bwana pia. Kwa hivyo, katika kipindi chochote unachokiangalia, kipindi chochote cha huduma ya Yeremia unachokifikiria, viongozi na maafisa na watu hawakusikiliza neno la Bwana.

Sedekia anastahili hukumu ya Mungu kama Yehoyakimu. Sasa, hilo linashangaza kidogo kwa sababu unapowalinganisha watu hao wawili, wanaonekana tofauti sana. Yehoyakimu anakuwa na hasira na kuwa mkali kila anapokabiliwa na neno la Bwana.

Hana hofu ya Mungu. Inaonekana kwamba hajali neno la unabii hata kidogo. Hana hofu ya matokeo ambayo yanaweza kutokea.

Hakuna wakati ambapo Yehoyakimu na Yeremia wanakutana kwa sababu ni tete sana. Uhusiano kati ya watu hawa ni wa kulipuka sana. Yeremia hawezi kuwa mbele ya mfalme huyu kwa sababu ikiwa yuko, mfalme atamkamata na kumfanyia jambo lile lile alilomfanyia Uria na kumfanyia auawe.

Kwa upande mwingine, tunapomfikia Sedekia, tuna mtu wa aina tofauti sana. Tuna nabii au tuna mfalme ambaye huwasiliana na nabii kila mara. Kuna jumbe za mahali ambapo Yeremia anazungumza na Sedekia.

Wanajadiliana. Sedekia anamwuliza kila mara, je, kuna neno kutoka kwa Bwana? Na kila anapomwuliza, je, kuna neno kutoka kwa Bwana? Ujumbe kimsingi ni uleule. Lakini tunamwona mara tatu tofauti hapa.

Je, kuna neno kutoka kwa Bwana? Lakini tayari tumewaona Yeremia na Sedekia wakiingiliana mapema katika kitabu pia. Sura ya 21, mistari ya 4-10. Sedekia anamwambia Yeremia, je, utatuombea? Ili Bwana alete ukombozi.

Sura ya 32, mistari wa 1-5. Tena, ujumbe wa Yeremia. Hiki ndicho kitakachomtokea mfalme asipojitiisha.

Sura ya 34, mistari ya 1-7. Wakati mwingine ambapo Sedekia anasema, je, kuna neno kutoka kwa Bwana kuhusu kitakachotokea? Na neno la Bwana ni lile lile kila wakati. Sasa, sura ya 34 inavutia kwa sababu inaonekana kama Yeremia anampa Sedekia jibu chanya zaidi.

Utaweza kufa kwa amani, na inaonekana kama mambo yanaweza kumwendea vyema Sedekia. Sasa, baadhi ya wasomi wakosoaji wameangalia hili, na wamejaribu kuwatenganisha wahariri tofauti na wahariri tofauti ambao wametunga majibu haya tofauti kwa Sedekia. Lakini ninachofikiri tunachoendelea ni kwamba tuna uwezekano wa matokeo tofauti kulingana na jinsi Sedekia atakavyoitikia neno la Bwana.

Unaona, licha ya ukweli kwamba Yuda wamevuka mstari, licha ya ukweli kwamba Mungu amekuwa na tarehe hizi zote za mwisho zinazoweza kuhamishwa na hatimaye, wamefikia hatua ya hukumu isiyoweza kubadilishwa, Mungu bado anampa Sedekia hali fulani kwamba akiitikia ujumbe wa Yeremia na kujisalimisha, basi maisha yake yataokolewa, na mambo yatakuwa bora zaidi kwake kuliko yalivyotokea. Yeremia anasema katika sura ya 34, utakufa kwa amani. Tunapoangalia kinachomtokea Sedekia katika sura ya 39, tunatambua kwamba alipoteza fursa ya matokeo haya chanya kwa jinsi alivyoitikia neno la Mungu.

Sasa Sedekia anafanya mikutano hii na mfalme kila mara. Yeye ni tofauti na Yehoyakimu. Hakasiriki.

Hatishi maisha ya mfalme au hatishi maisha ya nabii. Mara nyingi hufanya mambo ili kumsaidia nabii kwa namna fulani, kwa sehemu kwa sababu Sedekia anawaogopa maafisa kama Yeremia, lakini hatimaye, yeye ni mtiifu kama Yehoyakimu. Na haijalishi kama mtu ni mwasi na mchokozi na mwenye hasira dhidi ya neno la Mungu au ni mtu asiyejali na mwenye hofu ya kuendelea na kile ambacho Mungu anamwambia afanye. Hatimaye, huo ni uasi.

Ikiwa mtu atakataa injili kwa hasira na kusema, Sitaki kusikia hilo, aondoke kwangu, au mtu atasikia kwa upole na kisha kupuuza kile kinachosema, wote wawili wanasimama chini ya hukumu ya Mungu. Na nadhani kwamba hicho ndicho unachokiona katika ulinganifu wa simulizi katika jopo la pili hapa, ni kwamba kutotii kwa Sedekia kunafanana na kutotii kwa Yehoyakimu. Hatimaye, wako kwenye mashua moja.

Sawa? Sawa, kwa hivyo hebu tuangalie vipindi hivi vitano. Sura ya 37, mistari ya 3 hadi 5. Sedekia anasema hivi katika mstari wa 3. Anasema, Tafadhali tuombeeni kwa Bwana Mungu wetu. Sawa, kwa hivyo huu ndio mwanzo wa mkutano.

Tunahitaji maombi. Naam, unakumbuka kile Mungu alichomwambia Yeremia katika Sura ya 7, sura ya 11, sura ya 14, na sura ya 15? Usiwaombe watu hawa. Na hivyo, nabii hatimaye hataweza kufanya kile ambacho mfalme anamwomba afanye.

Sawa? Sasa, mfalme anamwomba Yeremia aombe nini hasa? Je, anamwomba Yeremia aombe kwamba Bwana anipe hekima ya kumtii na nguvu na ujasiri wa kufuata kile ambacho Mungu ananiambia nifanye? Sasa, sivyo hasa anavyoomba. Tunajifunza katika sura ya 21, mstari wa 2, ambayo inaweza kuwa simulizi sambamba

ya tukio lile lile tunalosoma katika sura ya 37. Hapa kuna kile anachomwomba Mungu afanye.

Tuulizieni kwa Bwana, kwa maana Nebukadreza, mfalme wa Babeli, anapigana vita dhidi yetu. Labda Bwana atatutendea sawasawa na matendo yake yote ya ajabu, naye atamfanya aondoke kwetu. Kwa hivyo, haombi ujasiri na nguvu ya maadili ya kufanya kile ambacho Mungu anataka afanye.

Anamwomba Mungu amtote katika hali hii. Tunaporudi kwenye 37 na tukio lililotokea katika kipindi hicho, Yeremia hatamwombea. Hatamfungulia fursa kwamba Mungu atamwokoia kutoka katika hali hii.

Atamwambia kwamba hali hiyo haina matumaini. Sasa, nimezungumzia hili mara kadhaa, na ninaahidi kwamba hii labda ndiyo mara ya mwisho nitakayotaja hili, lakini kila tunaposikia hadithi hizi kuhusu anguko linalokuja la Yerusalemu, huwa tunapata kile kilichotokea kwa Hezekia na jiji la Yerusalemu mwaka wa 701 KK. Hilo bado linarudiwa, na halijakuwa hivyo muda mrefu uliopita.

Ilikuwa ukombozi wa kimiujiza. Mungu alikuwa ameingilia kati saa ya 11. Ilitimiza, ilithibitisha, na, kwa namna fulani, ilithibitisha mila ambazo watu wa Yuda walikuwa nazo kuhusu Yerusalemu, kwamba Mungu angelinda mji huo kila wakati.

Na kwa hivyo, Hezekia alipopata ukombozi huu, kile ambacho Sedekia anaomba anapoomba, labda Bwana ataghairi, labda Bwana atatuokoa, anaomba labda Mungu atatufanyia ukombozi wa Hezekia. Sasa, tuliona katika mwingiliano wa Yeremia na Yehoyakimu kwamba hilo halitatokea kwa sababu Mfalme Yehoyakimu, wewe si Hezekia, wewe si Yosia, hukumu yako itakuja. Lakini tumerudi kwenye uwezekano huu.

Tuna mfalme mpya hapa. Tuna mfalme ambaye yuko tayari angalau kumwalika nabii na kumsikia nabii akisema nini. Labda kuna uwezekano kwamba Mungu ataleta ukombozi.

Labda tutapitia mwingine wa hawa Hezekia . Sikiliza kile Mungu atamwambia nabii au kile Mungu atamwambia mfalme na maafisa. Kwa hivyo, kwa sehemu, kilichomchochea Sedekia kuja kwa Yeremia na kumwomba amwombe ni kwamba kulikuwa na mabadiliko chanya ya matukio.

Wamisri walikuwa wameandamana na walikuwa wakitoa msaada kwa Yuda kwa sababu hawakutaka Wababeli wavamie eneo lao. Walijua kwamba ikiwa Wababeli hatimaye wangeichukua Yuda, hilo liliwafanya wakaribie kuivamia nchi yetu. Kwa hivyo, wanajaribu kuisaidia Yuda kukomesha hili.

Sedekia anaamini katika muungano huu na Misri kama uwezekano wa kuwa ndio utakaomkomboa. Yeremia anakuja, na anatoa suluhisho lolote la matumaini kuhusu hili. Wamisri hawatawasaidia.

Kuingilia kwao kijeshi katika hali hii hakutabadilisha hali hii. Kwa kweli, kama jeshi lako lingetoka na kuwashinda Wakaldayo, watu waliojeruhiwa waliobaki katika Wakaldayo, bado wangeweza kuuteka mji huu. Kumbuka jinsi Daudi alivyoingia na hatimaye kuuteka Yerusalemu akiwa na kundi dogo la watu waliokuwa wamejificha ndani ya mji.

Haya, Wakaldayo watafanya hivyo. Hakuna njia ya kuepuka hili. Hata kama ungeweza kupata ushindi mkubwa wa kijeshi, hautafanya kazi.

Naam, aina hii ya kumtia moyo Yeremia. Hebu tutofautishe Yeremia na Isaya kama nabii. Isaya, Bwana ataukomboa mji huu.

Senakeribu na majeshi yake hawangerusha mshale hata mmoja katika mji huu. Nina uhakika mfalme alikuwa akifikiria, kwa nini tusingeweza kuwa na mmoja wa manabii hao wa siku za zamani kama Isaya? Unajua, Yeremia anaonekana kama mtu mdogo. Isaya ana uhusiano wa karibu na Mungu kiasi kwamba anaweza kuhakikisha ukombozi wa Bwana.

Tuna nabii wa daraja la pili ambaye anachoweza kutuambia ni hukumu. Pete Diamond alitoa masomo ya kuvutia ya sehemu hii ya Yeremia. Mojawapo ya mambo aliyogundua ni kwamba hakika kuna uhusiano kati ya hadithi ya Isaya na Hezekia na kisha Yeremia na Sedekia.

Na jambo la kuvutia hapa ni kwamba Yeremia anaonekana kama nabii mdogo. Kwa kweli, kile Diamond atakachopendekeza ni kwamba ukirudi kwenye hadithi ya Isaya na Hezekia, mtu katika hadithi hiyo ambaye Yeremia anafanana naye kwa karibu ni Rabshake mpagani Mwashuri, kamanda wa jeshi la Ashuru, ambaye anamwambia mfalme wa Yuda, ni tumaini kubwa kwako kujaribu kupinga jeshi letu. Kwa hivyo ikiwa tutafanya ulinganisho kati ya Isaya na Yeremia kwa njia ya maandishi, Yeremia hafanani na Isaya.

Yeremia anaonekana zaidi kama Rabshake mpagani, kamanda wa jeshi la Ashuru, ambaye anawaambia watu wa Yuda, tazama, hakuna matumaini. Hakuna njia ambayo mtawahi kukombolewa kutoka kwa jeshi letu. Kwa kweli, sikiliza kifungu hiki kutoka Isaya 37 :4-9, na ukilinganishe na kile ambacho tumesikia Yeremia akimwambia Mfalme Sedekia.

Tazama, hata kama mkiwashinda Wababeli, hata kama Wamisri watakuja na kuwasaidia, wale waliojeruhiwa katika jeshi la Babeli walio hospitalini, wao ndio wangeweza kuingia na kuuchoma mji. Sikiliza kile Rabshake anachosema, na kiko

katika sura ya 36, mistari ya 4-9. Mwambie Hezekia hivi, mfalme mkuu, mfalme wa Ashuru, unaweka imani yako juu ya nini? Unajua kwamba jiji la Yerusalemu litalindwa.

Je, unafikiri kwamba maneno matupu ni mbinu na nguvu za vita? Sasa unamtumaini nani hata ukaniasi? Tazama, unaitumainia Misri. Hezekia alikuwa amefanya jambo lile lile ambalo Sedekia alikuwa akifanya. Alikuwa amefanya mapatano na Misri na alifikiri kwamba msaada wa kijeshi wa Wamisri ungemsaidia.

Haitasaidia. Yeremia anasema kitu kile kile ambacho Rabshake anasema katika Yeremia sura ya 37. Rabshake pia anasema Misri ni fimbo tu iliyovunjika ambayo itachoma mkono wa mtu yeyote anayeitegemea.

Hivyo ndivyo Farao, mfalme wa Misri, alivyo, kwa wote wanaomtumaini. Kwa hivyo, unaweka tumaini lako katika jeshi hili litakalokusaidia. Hawatakuwa msaada.

Na Farao atakuwa kama mwanzi uliovunjika ambao utakuchoma mkono. Hatakuokoa. Anaendelea kusema katika mstari wa 8, Njoo sasa, fanya dau na bwana wangu, mfalme wa Ashuru.

Nitakupa farasi elfu mbili. Kama wewe unaweza kuweka wapanda farasi juu yao, basi unawezaje kumrudisha nyuma mkuu mmoja kati ya watumishi wadogo wa bwana wangu, huku ukiitumainia Misri kwa magari na wapanda farasi? Zaidi ya hayo, nimekuja juu ya nchi hii ili kuiharibu bila Bwana. Je, nimekuja juu ya nchi hii ili kuiharibu bila Bwana? Bwana akaniambia, Panda uiendee nchi hii ukaiangamize.

Sawa? Kwa hivyo, kwa kila njia, ikiwa utafanya ulinganisho wa maandishi kati ya Isaya na Yeremia na Hezekia na Sedekia, Yeremia haonekani mzuri sana. Anafanana na Rabshake wa Ashuru. Usimtumaini Bwana akuokoe.

Yeremia anasema, tazama, hata kama mtalishinda jeshi, hata kama mtalishinda Wakaldayo, watu waliojeruhiwa hospitalini bado watawashinda. Rabshake, kamanda wa Ashuru, anawadhihaki na kusema, tazama, tufanye vita hivi kuwa vya haki. Nitawapa farasi elfu mbili.

Huna hata jeshi la kutosha kuwaweka watu kwenye farasi. Nitakusaidia hapa. Hata hivyo, bado ningekushinda.

Rabshake anasema, tazama, sikuja hapa kwa nguvu zangu mwenyewe. Bwana alinituma nije kuwashinda watu hawa. Yeremia anasema Bwana ndiye aliyeleta jeshi la Babeli.

Bwana ndiye atakayeitoa Yerusalemu mkononi mwa Mfalme Nebukadneza. Unajua, kwa kila njia inayowezekana hapa, mtu pekee ambaye Yeremia anaonekana si Isaya. Si nabii wa kweli wa Mungu.

Anafanana na kamanda wa Ashuru. Na kama mpagani huyu aliyesema, usimtumaini Bwana akuokoe, karibu inaonekana kama hivyo ndivyo Yeremia anavyosema pia. Lakini mabadiliko na msingi wa hili kati ya maandishi, tatizo si nabii.

Tatizo si kwamba Yeremia ni nabii mdogo kuliko Isaya. Tatizo si kwamba, unajua, Yeremia anashiriki theolojia ya kamanda mpagani. Tatizo ni kwamba hakutakuwa na jibu katika maisha ya Sedekia kama jibu la Hezekia.

Na kwa hivyo, hakuwezi kuwa na ukombozi. Hakuwezi kuwa na jeshi linaloingia saa kumi na moja kutoa kwa sababu hakuna mwitikio wa imani hapa kutoka kwa Sedekia. Kwa hivyo, mwingiliano wa maandishi unaoonekana kupunguza huduma ya Yeremia unasisitiza tena hoja ile ile ambayo Yeremia alikuwa amemwambia Yehoyakimu hapo awali.

Yehoyakimu, wewe si Hezekia. Nabii sasa anasema jambo lile lile kwa Sedekia. Tazama, hakuna jibu, hakuna toba, kwa hivyo, Mungu hawezi kuleta ukombozi.

Sawa, hili linapata jibu la aina gani kutoka kwa Sedekia? Hakuna dalili kwamba atawahi kujibu kwa njia chanya. Kwa kweli, kinachotokea sasa tuna uingiliaji kati wa maafisa wa kijeshi katika kipengele chetu B katika sura ya 37, mistari ya 11 na inayofuata. Sasa, jeshi la Wakaldayo lilipoondoka Yerusalemu jeshi la Farao lilipokaribia, Yeremia aliondoka Yerusalemu kwenda nchi ya Benyamini ili kupokea sehemu yake huko miongoni mwa watu, labda akishughulika na ununuzi wa ardhi aliyoipata katika sura ya 32.

Lakini anapojiandaa kuondoka jijini, inasema kwamba kundi la maafisa wa kijeshi lilimkamata. Na sitasoma majina yao wakati huu kama nilivyofanya katika moja ya video za awali na kuwaua kwa kuwachinja. Lakini hivi ndivyo wanavyowaambia.

Wakamkamata Yeremia na kusema, Unajisalimisha kwa Wakaldayo. Hii inathibitisha kabisa kile tunachofikiria kukuhusu. Wewe ni msaliti.

Na ujumbe huu wote na wazo hili lote kwamba tunahitaji kujisalimisha kwa Wababeli, unawakimbilia ili kujaribu kutoroka. Na kwa namna fulani, ungefikiri wangepurahi kumwondoa, lakini wanamshutumu kwa kuasi, na Yeremia anasema ni uongo. Sitoroki kwenda kwa Wakaldayo.

Lakini hawakutaka kusikiliza, wakamkamata Yeremia, wakamfunga gerezani.

Walimpiga. Kwa hivyo, kipengele A ni jibu la mfalme. Hawezi kukubali kile ambacho Yeremia anasema.

Anaogopa hilo. Kisha, sura ya 37 mistari ya 11 hadi 15, sura ya B, tunapata kipindi ambapo Yeremia anaingiliana na maafisa wa jeshi. Wana uadui.

Wamekasirika. Wanamshtaki Yeremia kwa kuwa msaliti. Na kutokana na hilo, walimpiga na kumtia gerezani.

Sasa, turudi kwenye kipengele cha A. Kipindi kinachofuata, tena, kitakuwa ni Yeremia akimrudia Sedekia kwamba unahitaji kujisalimisha kwa Wababeli, sura ya 37, mistari ya 16 hadi 21. Yeremia amefungwa gerezani.

Anakaa huko kwa siku nyingi. Na hivi ndivyo inavyotokea katika mstari wa 17. Tumeona hili hapo awali.

Mfalme Sedekia akatuma watu wamwite na kumkaribisha, kisha mfalme akamuuliza kwa siri nyumbani kwake na kusema, Je, kuna neno lolote kutoka kwa Bwana? Sijaelewa mtazamo wa Mungu kuhusu hili bado. Je, kuna neno lolote kutoka kwa Bwana? Jibu la Yeremia lingepaswa kuwa, ndio, tayari umesikia mara nyingi. Lakini Yeremia anasema, ndio, lipo.

Utatiwa mikononi mwa mfalme wa Babeli. Yeremia pia akamwambia Sedekia, Nimekukosea nini wewe au watumishi wako au watu wako hata ukaniweka gerezani? Na mstari wa 19, wako wapi manabii wako waliokutabiria wakisema, Mfalme wa Babeli hatakuja juu yako na juu ya nchi hii? Kwa hivyo, tumerudi kwenye mzozo wa kinabii. Angalia, ikiwa watu hao walikuwa sahihi, kwa nini huzungumzi nao? Je, kuna neno kutoka kwa Bwana? Jambo pekee, tena, ni kwamba hakuna jibu; Sedekia hatafuata neno la Bwana.

Kitu pekee anachofanya hapa ni kwamba anampa Yeremia gereza zuri zaidi la kukaa. Badala ya shimo ambalo maafisa wa jeshi wamemweka, inasema kwamba Yeremia atawekwa katika ua wa walinzi na kupewa masharti mazuri zaidi. Pia atapewa mkate.

Lakini unajua, hiyo haitoshi. Sio tu kumtunza nabii na kuhifadhi maisha yake. Ikiwa kweli anataka kusikiliza kile Mungu anasema hapa, anahitaji kutekeleza na kutii.

Lakini wazo unalopata anakuja kwa siri, anauliza, anawaogopa maafisa hawa wa kijeshi na kile wanachoweza kumfanyia kama Yeremia alivyo. Kwa hivyo, tumekuwa na kipengele hiki cha A, mfalme anakutana na nabii. Tuna kipengele cha B, maafisa wa kijeshi wanakutana na nabii, wanamfunga, na wanamtuhumu kuwa msaliti.

Kisha tunarudi kwa mfalme, na katika sura ya 38, mistari ya 1-13, kipindi kinachofuata, tunarudi kwa Yeremia akiingiliana na maafisa wa jeshi. Na tena, jibu

ambalo maafisa watapata ni la hasira. Watasema, kwa nini mnaendelea kuhubiri ujumbe huu kwamba yeyote atakayekaa katika mji huu atakufa kwa upanga? Wanamletea mfalme ujumbe huu.

Mstari wa 4, mtu huyu anadhoofisha mikono ya askari waliobaki mjini. Usemi huo huo unapatikana katika barua za Lakishi, ambapo maafisa wa kijeshi wanajadili jinsi askari walivyovunjika moyo, na unazungumzia kudhoofika kwa mikono yao. Wamekata tamaa.

Hawataki kuendelea kupigana. Na ujumbe wa Yeremia ndio chanzo cha hilo moja kwa moja, wanasema. Kwa hivyo kutokana na hilo, tunachohitaji kufanya ni, tunahitaji kumwondoa Yeremia, na wanamtupa kwenye tangi la maji.

Sedekia, akiwa kiongozi dhaifu kama alivyo, akisitasita huku na huko, akiwaogopa maafisa hawa na makamanda hawa, anasema, tazama, yuko mikononi mwenu, kwani mfalme hawezi kufanya chochote dhidi yenu. Kwa hivyo, walimchukua Yeremia, wakamtupa ndani ya tangi. Nao wakamwacha hapo afe.

Ni kuingilia kati kwa afisa mmoja anayeitwa Ebed-Meleki, mgeni, ambaye anamwambia mfalme, hatuwezi kufanya uovu huu mkubwa. Yeye ni mjumbe wa Mungu, na mgeni huyu, Mkushi huyu, anamshawishi mfalme kumwokoa Yeremia kutoka kwenye tangi. Tutazungumzia zaidi kuhusu Ebed-Meleki.

Lakini angalia majibu ya maafisa. Na tunarudia huku na huko, kuyumbayumba kwa Sedekia, hasira ya maafisa. Hili litajidhihirisha katika pambano moja zaidi kati ya Yeremia na mfalme.

Nitaandika mambo machache tu hapa. Sura ya 38, mstari wa 14: Mfalme Sedekia alituma ujumbe kwa Yeremia nabii na kumpokea kwenye mlango wa tatu wa hekalu la Bwana.

Atakuwa na wakati wake hekaluni mwa Bwana kama vile Yehoyakimu alivyofanya katika sura ya 36 na 26. Mfalme akamwambia Yeremia, Nitakuuliza swali, usinifiche chochote.

Hajamficha mfalme chochote, lakini atauliza tena. Je, una neno kutoka kwa Bwana? Nami nataka tu kutaja mambo machache maalum hapa. Tunapoingia katika mistari ya 17 na 18, hili hapa neno kutoka kwa Bwana.

Unajua ni nini. Jisalimisha kwa Wababeli na uokolewe. Ukijisalimisha kwa maafisa wa mfalme wa Babeli, basi maisha yako yataokolewa, na mji hautateketezwa kwa moto, na nyumba yako itaishi.

Kuna jambo linaloendelea hapa. Una nafasi ya kuepuka hukumu ya Mungu. Lakini usipojisalimisha kwa maafisa wa mfalme wa Babeli, basi mji huu utatiwa mikononi mwa Wakaldayo.

Kwa hivyo, chaguo ni lako. Ujumbe haujabadilika. Ni kile hasa ambacho tumemsikia nabii akisema mara kwa mara.

Nyakati tatu tofauti katika sura ya 37 na 38. Tena, hii inatukumbusha sura ya 27, nyakati tatu tofauti, kujisalimisha kwa mfalme wa Babeli kwa makundi haya tofauti. Kuna ulinganifu dhahiri hapa.

Hatimaye, katika mstari wa 19, tunapata maelezo kutoka kwa Mfalme Sedekia kuhusu hasa kinachomzuia kutii neno la Bwana. Na hivi ndivyo Sedekia asemavyo. Ninawaogopa Wayahudi waliojisalimisha kwa Wakaldayo, nisije nikatiwa mikononi mwao, nao wakanitendea vibaya.

Tazama, ninawaogopa hawa watu ambao tayari wamechukuliwa mateka na kupelekwa uhamishoni Babeli, au labda watu ambao wamehamia kwa Wababeli. Watanilaumu kwa mambo yote yanayotokea. Na nikifungwa gerezani pamoja na hawa watu, mtu ataniua katikati ya usiku.

Kwa hivyo, anaogopa. Kwa hivyo, hatimaye, ni hofu ya wanadamu inayomzuia kumwogopa na kumjibu Mungu ipasavyo. Sedekia anaogopa zaidi kitakachompata ikiwa atakamatwa na kukabidhiwa kwa wafungwa hawa wengine wa Kiyahudi kuliko anavyoogopa kitakachompata ikiwa atashindwa kusikiliza neno la Mungu.

Na matokeo na maafa yatakayokuja usiposikiliza neno la Mungu yatakuwa makali zaidi kila wakati. Lakini anawaogopa wanadamu. Anaogopa kitakachompata.

Yeremia anajaribu kusema, tazama, unahitaji kuelewa kitakachotokea usipomsikiliza Mungu. Na hatimaye, hapa kuna kauli ya mwisho ambayo Yeremia atamwambia mfalme. Lakini ukikataa kujisalimisha, haya ndiyo maono ambayo Bwana amenionyesha.

Tazama, wanawake wote walioachwa katika nyumba ya mfalme wa Yuda walikuwa wakipelekwa nje kwa maafisa wa mfalme wa Babeli, na wanawake walikuwa wakisema, sasa hebu tusikilize maneno haya kwa sababu kuna jambo muhimu hapa. Marafiki zako waumini wamekudanganya na kukushinda. Sasa kwa kuwa miguu yako imezama kwenye matope, wanakugeukia mbali.

Sawa? Kwa hivyo, anafikiria Sedekia akikamatwa na wanawake wa ikulu wakisema, Sedekia, angalia kilichokupata. Marafiki, washirika na maafisa wamekuacha, na miguu yako imezama kwenye matope. Sasa, maneno si sawa kabisa, lakini siwezi kujizuia kusikia ninaposoma kwamba Maafisa wanamtupa Yeremia kwenye matope,

na inasema mapema katika sura hii, katika mstari wa 6, kwamba hakukuwa na maji kwenye birika ila matope tu, na Yeria alizama kwenye matope.

Sawa, hiyo ilikuwa mbaya. Kuna hali mbaya. Mfungwa halisi katika hadithi hii ni Zedekia.

Alikuwa katika hali mbaya zaidi kuliko Yeria, akitupwa kwenye tangi na kuachwa azame kwenye matope kwa sababu Mungu alikuwa ameahidi kumkomboa. Sedekia amezama kwenye matope, na hakutakuwa na mtu wa kumkomboa kwa sababu hakusikiliza neno la Bwana. Yeria, wakati jiji la Yerusalemu litakapotekwa, Yeria anaachiliwa.

Sedekia hataachiliwa, na kama mfungwa aliyetupwa kwenye tangi, miguu ya Sedekia itazama kwenye matope. Sasa, tunafika mwisho wa sura ya 38, na maneno ya mwisho ambayo Sedekia na Yeria wanashiriki ni kwamba Sedekia anaweka wazi kwamba hataki Yeria amwambie mtu yeyote walichozungumzia. Lakini mstari wa mwisho wa sura hii unanizungumzia kwa njia muhimu hapa.

Inasema, Yeria alibaki katika ua wa walenzi hadi siku ambayo Yerusalemu ilitekwa. Na tumeona aina hii ya kauli za muhtasari kuhusu Yeria kuwa gerezani kabla ya aina hiyo ya kuhitimisha vipindi hivi tofauti. Lakini hakuna chochote katika hadithi hii, hakuna chochote katika kifungu hiki kinachotuambia kuhusu mwitikio wa Sedekia kwa neno la Bwana.

Inanikumbusha kwa njia fulani kile msimuliaji anafanya katika sura ya 36 wakati Baruku anaposoma kitabu hicho mbele ya watu wote, na hakuna kutajwa kwa majibu yao. Neno hilo limesomwa mbele ya mfalme. Anaruhusu tu matukio yatokee, upinzani unaendelea, na hasikilizi neno la Bwana.

Na kauli ya kwanza tunayosoma katika sura ya 39 ni kichwa kinachotuambia kwamba sasa jiji la Yerusalemu litaanguka. Kuna hisia halisi ya haki ya kinabii hapa kwa kuwa mtu aliyeruhusu miguu ya Yeria izame kwenye matope hatimaye ndiye atakayezama kwenye matope akiwa mfungwa. Yeria ataachiliwa.

Sedekia hayuko. Na sitapitia maelezo yote katika hadithi hizo. Tumezungumzia kuhusu kuanguka kwa Yerusalemu hapo awali, lakini wacha nikukumbushe tu kilichompata Sedekia.

Jibu lake kwa neno la Mungu ni sehemu kubwa ya 37 na 38, na kwa hivyo ni muhimu kwa msimulizi kusisitiza kwamba kinachompata Sedekia kutokana na hili, Mungu anatekeleza haki. Hiki ndicho kinachowapata wafalme na watu na viongozi wanaposhindwa kusikiliza neno la Mungu. Neno la Mungu ni suala la uzima na kifo.

Jiji la Yerusalemu linapotekwa, Sedekia na wanawe wanajaribu kukimbia usiku. Wanafika umbali wa maili 10 au 15 hivi nje ya Yerusalemu, nao wanakamatwa katika tambarare za Yeriko. Kisha wanafungwa pingu na wanapelekwa kama wafungwa kwa Nebukadreza huko Ribla, ambayo iko kaskazini mwa Shamu.

Nebukadneza, kwa sababu Sedekia alikuwa mwasi dhidi ya Wababeli, alimweka kwenye kiti cha enzi kama kibaraka wao. Tujalie maslahi yetu, tutii, tutoe kodi, dumisha hali hapa, nasi tutakuruhusu ubaki kwenye kiti cha enzi na kujifanya mfalme. Hiyo ndiyo, kwa namna fulani, ilikuwaje.

Sedekia alikuwa dhaifu sana kama mtawala hata kufanya hivyo, na kwa hivyo Nebukadreza anamhukumu kama mwasi. Na hukumu ni kwamba wana wa Sedekia wanauawa mbele yake. Na kisha Wababiloni wanamng'oa macho Sedekia.

Na siwezi kujizuia kufikiria ukweli kwamba kutotaka kwake kusikia neno la Bwana hatimaye kunasababisha hukumu ya upofu na kifungo katika sura ya 39. Kuna matokeo makubwa kwa upofu wa kiroho. Karibu, na sijui kama kuna uhusiano fulani hapa, lakini karibu tunakumbushwa kile kinachomtokea Samsoni mwishoni mwa maisha yake.

Amepofushwa na kuchukuliwa kama mfungwa. Na Sedekia atakufa akiwa mfungwa wa Babeli kama kipofu ambaye amenyimwa wanawe kwa sababu ya kushindwa kwake kutii neno la Bwana. Pia kuna hisia ya haki hapa kwa kuwa maafisa na mfalme ambao wamemweka Yeremia gerezani, na magereza hutoa muktadha kama huo kwa huduma ya Yeremia, watu ambao wamemfanyia Yeremia hivyo sasa watapata aina yao ya kifungo.

Na ingawa Mungu aliwezesha Yeremia kuachiliwa, na Wababeli, watakapouteka mji, watakuwa wakombozi watakaomtoa gerezani, utumwa ambao maafisa na mfalme waliomsababishia Yeremia mambo haya, hakutakuwa na ukombozi kwao. Na yote ambayo watu na viongozi na yote ambayo mfalme wa Yuda wanapaswa kutarajia ambao hawakutii neno la Bwana ni hukumu ya kifungo, na hakutakuwa na kuachiliwa hadi wakati Koreshi atakaposhinda mji wa Babeli na kuwaruhusu Wayahudi kurudi katika nchi yao. Lakini hiyo itakuwa kwa kizazi kingine.

Kwa hivyo, tumetumia muda fulani katika 26 hadi 45 tukiangalia njia zote ambazo msimuliaji anaonyesha kwamba kuanguka kwa Yerusalemu na hukumu ya Yerusalemu kulistahili kabisa. Kuna hisia ya haki ya kinabii hapa kwa sababu hii ndiyo adhabu ambayo Yuda walipokea kwa kushindwa kusikia neno la Bwana. Watu waliomtesa Yeremia kwa kufungwa na kudhulumiwa sasa watapitia aina zao za mateso na kufungwa.

Na kwa hivyo, tunapoangalia sehemu hii yote na kufikiria mambo yote ambayo tumezungumzia katika vikao vilivyopita, hii ni sehemu ya Biblia inayohuzunisha sana.

Ofa ya uhai ambayo imepewa Yuda mwanzoni mwa kila moja ya paneli hizi katika sura ya 26, watu pekee wanaopitia ni Warekabu katika sura ya 35. Katika paneli ya pili, ofa ya uhai ambayo imetolewa kwa Israeli wakati Hati ya Hekalu inasomwa mwaka wa 605 KK, mtu pekee anayeitikia kwa njia chanya kwa hilo ni Baruku.

Lakini tukirudi kwenye sehemu hii ya kitabu cha Yeremia, pia tutaona kwamba wakati mwingine, kati ya mistari na wakati mwingine kama watu wasio na umuhimu mkubwa hapa, kuna mifano mingine chanya ya utii kwa neno la unabii na kwa neno la Bwana. Na kwa hivyo, ningependa tumalizie somo hili kwa kuangalia baadhi ya mifano hiyo chanya ya utii, watu ambao walisikiliza neno la Bwana. Tuna mfano hasi hapa kuhusu Sedekia na matokeo ya kile kilichowapata watu kwa ujumla, lakini hebu tukumbuke baadhi ya mifano chanya ambayo tumeielezea katika 26 hadi 45 pia.

Kwanza kabisa, tukirudi kwenye Mahubiri ya Hekaluni. Kumbuka jibu ambapo watu wanasema, maafisa na watu wanawaambia makuhani na manabii, na mtu huyu hastahili hukumu ya kifo kwa sababu amesema nasi kwa jina la Bwana Mungu wetu. Wanamtambua Yeremia kama nabii wa kweli.

Msiba ni kwamba hawaitikii hilo au hawafanyi chochote kulihusu, lakini kuna mwitikio chanya hapa. Sura ya 26, mstari wa 24 inatuambia kwamba Mfalme Yehoyakimu alipomwua Uria nabii, inasema katika mstari wa 24, lakini mkono wa Ahikamu, mwana wa Shafani, ulikuwa pamoja na Yeremia ili asitolewe auawe. Kwa hivyo familia hii ya Shafani katika kitabu chote cha Yeremia, watakuwa wafuasi wa Yeremia.

Watachukua ujumbe wake kwa uzito. Na wakati huu ambapo Yehoyakimu anajaribu kuwaangamiza manabii wa hukumu, anamtunza mmoja wa mashahidi. Labda kama naweza kumwondoa mwingine, tunaweza kufanya vivyo hivyo.

Ahikamu anaingilia kati na kutumia ushawishi wake kumlinda Yeremia na anamficha ili mfalme asiweze kumkamata. Familia ya Shafani itakuwa mfano. Familia ya waandishi itakuwa mfano wa mwitikio chanya kwa neno la Bwana.

Mwandishi wa Yeremia, Baruku, ni mfano mzuri wa utii kwa Bwana. Bwana anapomwambia aandike ujumbe ambao Yeremia anamwagiza, Baruku ndiye anayetekeleza agizo hilo kwa uaminifu na kwenda hekaluni, na pamoja na hatari zote zinazohusika katika hayo yote, anafanya kile ambacho Bwana anamwamuru kufanya, na kwa njia halisi, Baruku ni mtumishi mwaminifu wa Mungu kama Yeremia mwenyewe. Kwa hivyo ndiyo maana katika sura ya 45, ndiye atakayelipwa vyema mwishoni mwa hili.

Sura ya 36, mstari wa 11, Baruku anaposoma kitabu cha kukunjwa na watu kwa ujumla wanapuuza hili, inatuambia katika mstari wa 11, sura ya 36, Mikaya, mwana wa Gemaria, mwana wa Shafani, aliposikia maneno haya yote, tena, ni mwanafamilia

katika familia hii ya waandishi kutoka kwa Shafani anayesikiliza neno la Mungu, analipeleka kwa maafisa wengine na wanasema, wow, tuna mgogoro hapa, tunahitaji kupeleka hili kwa mfalme. Kulikuwa na angalau kundi la watu siku hiyo wakati taifa lilipopuuza, mfalme alipoharibu kitabu cha kukunjwa, kulikuwa na angalau waandishi na maafisa waliosikiliza kile nabii alichosema. Tulijulishwa haraka sana kuhusu Ebed-Meleki.

Sura ya 38, mistari ya 7 hadi 13. Ni jambo la kushangaza kwamba afisa mmoja anayeingilia hali hii hapa na kusema, tazama, tunahitaji kumsikiliza Yeremia, tungekuwa tunafanya dhambi kubwa hapa kwa kumuua Yeremia, afisa mmoja anayemtetea ni Ebed-Meleki, towashi Mwethiopia. Kwa hivyo, wageni ambao walikuwa nje ya agano waliitikia neno la Mungu kwa uaminifu zaidi kuliko Wayahudi wenyewe.

Na naamini kwamba Ebed-Meleki, towashi wa Ethiopia hapa, anatuonyesha na kutuonyesha mfano wa towashi wa Ethiopia katika kitabu cha Matendo ambaye pia ataitikia ujumbe wa kinabii kwa njia chanya na kumjua Yesu na kubatizwa. Tuna towashi mwingine mwaminifu wa Ethiopia hapa katika kitabu cha Yeremia. Ahadi aliyopewa Ebed-Meleki mwishoni mwa hili, katika 39:15 hadi 18, baada ya jiji la Yerusalemu kutekwa, maisha ya Ebed-Meleki yamehifadhiwa.

Na Bwana anampa ahadi kwa sababu yeye ndiye aliyeingilia kati ili kumwokoza Yeremia kutoka kwenye tangi. Bwana Mungu wa majeshi asema hivi, Tazama, nitatimiza maneno yangu juu ya mji huu kwa madhara wala si kwa mema, nayo yatatimizwa mbele yako siku hii ya leo. Lakini nitakuokoa siku hiyo, asema Bwana, wala hutatiwa mikononi mwa watu uliowaogopa.

Kwa maana hakika nitakuokoa, wala hutaanguka kwa upanga, bali utakuwa na uhai wako kama nyara ya vita. Kwa hivyo, Bwana atamwokoza Yeremia. Bwana atamwokoza Baruku.

Lakini Bwana pia atamwokoza Ebed-Meleki. Na usemi uleule unaotumika kuelezea ukombozi wa Baruku, utakuwa na maisha yako kama zawadi ya vita. Kumbuka aina hiyo ya utani wa askari.

Mambo hayakuenda vizuri katika vita. Hatukurudisha nyara yoyote, lakini angalau tulijiokoa sisi wenyewe. Bwana anamwahidi Ebed-Meleki kwamba thawabu ya utii wake kwa Mungu na kwa kutunza maisha ya nabii ni kwamba jiji la Yerusalemu litakapotekwa, Bwana atamwokoza kwa njia ile ile atakayomwokoza Baruku na Yeremia.

Kwa hivyo, tunapoangalia sehemu hii ya kitabu, ni wakati wa kukatisha tamaa sana. Kuna aina zote za kutotii, aina zote za vipindi ambapo kimsingi tunajua jinsi mambo yatakavyokuwa. Mtu atasikia neno la Bwana na asijibu hilo kwa njia chanya.

Lakini hata katika wakati huu wa uasi wa kitaifa, hata katika wakati huu ambapo kuna upinzani mwingi kwa neno la unabii, kuna hawa wanafamilia wa Shafani. Kuna Ebedmeleki. Kuna wakuu na maafisa wanaochukua ujumbe wa Yeremia kwa uzito.

Kuna mwandishi mwaminifu anayeitwa Baruku. Kuna Warekabi wanaobaki waaminifu kwa mila za familia zao. Katikati ya uasi wa kitaifa, daima kuna mabaki.

Na kwamba mabaki katika historia yote, katika historia ya watu wa Mungu, katika historia ya wokovu, mabaki daima watatambuliwa kwa uaminifu na utii kwa neno la Mungu na kwa ujumbe wa watumishi wa Mungu.

Huyu ni Dkt. Gary Yates katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Yeremia. Hii ni kipindi cha 23, Yeremia 37-39, Uasi wa Sedekia na Kuanguka kwa Yerusalemu.